

EESTI MÖÖBLITOOTJATE LIIDU AMETLIK PÖÖRDUMINE

Tallinn, 13.11.2025

Kliimaministeeriumile ja Vabariigi Valitsusele
Kliimakindla majanduse seaduse eelnõu kohta

Austatud Kliimaministeerium
Austatud Vabariigi Valitsus

Eesti Mööblitootjate Liit (EMTL), kes koondab Eesti mööblitööstuse ettevõtteid, peab vajalikuks esitada omapoolse seisukoha 11.11.2025 Valitsuskabineti nõupidamisele esitatud Kliimakindla majanduse seaduse eelnõu kohta.

Mööblitööstus on Eesti biomajanduse ja ekspordisektori oluline osa: suurem osa toodangust läheb välisturgudele, sektor loob regionaalseid töökohti ning panustab olulisel määral riigi majandusse. Mööblitootjate konkurentsivõime sõltub otseselt puidutoorme kättesaadavusest, stabiilsest energiavarustusest ja etteaimatavast regulatiivsest keskkonnast.

Kuigi toetame kliimamuutustega kohanemise ja kliimaneutraalsuse eesmärgi, on eelnõu praegune menetlus ja sisu mitmes aspektis ebapiisavad ning vajavad enne Riigikogule esitamist täiendavat analüüsi ja kaasamist.

1. Kaasamise puudulikkus ja teekaartide puudumine

Eelnõu koostamise protsessi ei saa pidada sisuliseks kaasamiseks. Erialaliitude ettepanekuid ei ole arvestatud ning eelnõu lõplikku versiooni ei ole osapooltele tutvustatud. Sektoriaalsed teekaardid, mis kirjeldaksid kliimaeesmärkideni jõudmise võimalusi ja vajalikke samme, puuduvad täielikult. Ilma selgete tegevusplaanideta ei saa ettevõtteid hinnata eelnõu mõju ega planeerida investeeringuid.

2. Kliimaeesmärkide ebaproportsionaalsus võrreldes EL-i suundumustega

Euroopa Liit on kliimaeesmärgi ümber hindamas eesmärgiga tugevdada ettevõtete konkurentsivõimet. Eesti eelnõu sisaldab mitmel juhul rangemaid alameesmärgi, mis võivad osutuda konkurentsi seisukohalt ebasoodsamaks kui mujal Euroopa Liidus. Selline lähenemine võib vähendada investorite kindlust ja suurendada ettevõtete tegevusriske.

3. Mõju metsandusele ja puidutoorme kättesaadavusele

Eelnõu kohaselt peab metsandus ning puittoodete sektor alates 2035. aastast olema püsiv netosiduja. EMTL toetab kestlikku metsandust, kuid praeguses eelnõus puudub põhjalik analüüs selle kohta, kuidas seatud eesmärgid mõjutavad raieahtu, puidutoorme kättesaadavust ning kodumaise mööblitööstuse konkurentsivõimet. Toorme ebastabiilsus või hinnatõus mõjutaks sektorit otseselt ja negatiivselt.

4. Energiasektorile seatud eesmärkide mõju majanduskeskkonnale

Eelnõu näeb ette ulatuslikke heite vähendamise kohustusi energiatootmisele ja -tarbimisele. Ilma mõjuhinnanguteta võib see kaasa tuua energiahindade tõusu ja varustuskindluse vähenemist. Mööblitööstus on energia- ja soojusmahukas sektor ning energiahindade tõus mõjutab otseselt ettevõtete rahvusvahelist konkurentsivõimet.

5. Kohalike omavalitsuste koormuse ja planeerimisnõuete kasv

Kohalikele omavalitsustele pandavad täiendavad kohustused energia- ja kliimakavade koostamisel võivad põhjustada omavalitsuseti erineva regulatiivse keskkonna. Samuti võivad täiendavad nõuded investeeringupõhiseid projekte aeglustada. On oluline, et kohalike omavalitsuste lisakohustused ei hakkaks takistama tööstusinvesteeringuid ega sektorile vajalikke arendusprotsesse.

6. Vajadus mõjuhindangute ja sidusa teekaardi järele

EMTL teeb ettepaneku peatada eelnõu edasisaatmine Riigikogule, kuni:

- on koostatud sõltumatud ja põhjalikud mõjuhindangud kõigile mõjutatud sektoritele, sealhulgas biomajandusele ja puidutööstusele;
- on valminud sektoripõhised ja realistlikud teekaardid kliimaeesmärkide saavutamiseks;
- on tagatud, et Eesti kliimaeesmärgid ei muutuks rangemaks kui EL-i raamistik;
- erialaliidud on tõhusalt kaasatud eelnõu edasisesse arendamisse.

Eesti Mööblitootjate Liit on valmis panustama sisulistesse aruteludesse ning jagama oma liikmeskonna kogemusi ja andmeid, et tagada tasakaalustatud ja elluviidav kliimapoliitika.

Lugupidamisega
Eesti Mööblitootjate Liit